

خوښه نښه وایيک بڼه کتبی - سینده بهرگی یی که م. . کارزان عزیز

ناوښه ی نیل له شه قامه کانی کوردستاندا.

وونکردنه وای ناو نیشان

مېست له "ناوښه ی نیل" نه وایي که مانی سینده، که له که نارکانی ووباری نیل و سچاوی گرتوو، وک ناوښه یی وایي. کاتک سیری ووداوه کانی ۳۰۰۰ سا پش نه ستای میسر ده کین، له استیدا سیری وخساری مر فایي تی ده کین له ه موو س رده م کاند. ناوښه که پمان ده ده که سروشتی مر ف (تینو تی به ده سات، ترس له گه انکاری، و ملمان ی نایدی له ژي) نه گه ده.

له ووی سیاسی و: وک چن له میسر دا ملمان ی "په رستگای نامن" و "شه یی نه تن" ه بوو، له شه قامه کانی نه م شدا ملمان ی نه وان سیستمی کلاسیک و بیر که ی نو خوازی به رده وام.

له ووی که مایه تی و: نه و جیاوازیی چینه تی ی سینده له میسر ده یینی، نه ستا له گه که کان و بازارا کانی کوردستاندا به وونی ه سته په ده کرت.

ناوښه ی نیل له شه قامه کانی کوردستاندا.

بهرگی یی که مانی سینده، که له لاین مایک وایتاری نووسراو، ته نه گه ان وای ژیا نی پزیشک نیی، به که گه شته کی قوو به ناو ناخی مر ف و ه کشان و دابه زینی شارستانیه ته کان. نه م به رگه بناغی ه موو نه و ووداوانه داد ده ده که دواتر سینده و میسر ده گه ن.

له ردا خوښه وایي کی گشته به ناو رکه و ه نه کانی به رگی یی که م ده خینه وو:

۱. سر رتا و نام یی (مندا نه ناو س به ته که)

چیر که که به ده زینه وای سینده له ناو س به ته یی که له سار ووباری نیل ده ست په ده کات. نه م سار تایی ناماژ یی که مزید به "نام یی"؛ سینده له بنده ته و نازان ته که یی و خه کی کو یی. نه م نادیاری یی چ که، وای له ده کات له ته وای ژیا نی دا وک "چاود رکه" به نه ته و نه که وک که س کی سار به چینه کی دیاریکراو.

۲. فربوون و نادادی کممایتی

سینده لای باوکی (سنمات) فبری پزیشکی دبت. لیم برگه‌دا، ئمم جیاوازیید چینای‌تیی تققنرکانی میسر دبینین. سینده دچمت "مای مردووان" ب فربوونی توکاری، لو تددگات ک تانانت ل مردنیشدا مرققکان یکانن؛ ددومندکان ب باشتترین شو مایا دکران و هژارکان فف ددرند ناو نیل. ئم ئزموونا نه یکمین چخماخی گومان و پرسیار ل ویزدانی سینده‌دا دروست دکن.

۳. ناشنایتی لگگ دسمات (هرم هب و ئخناتن)

لیم برگه‌دا سینده لگگ دوو کارکترری سبرکی ناشنا دبت ک دواتر مژووی میسر دگگن: هریم هب: سربازکی تینووی دسمات و ناوبانگ، ک نوئندرایتی "هزی شمشیر" دکات.

ئمیند فیزی چوارم (ئخناتن): شازادیک ک دواتر دببت فیرئون و دیوالت ئایینی یکتاپرستی (ئتن) بسپندت، ک نوئندرایتی "خیا و ئایدیللژیا" دکات. سینده ل نوان عقی ساردی هریم هب و خون ماحاکانی ئخناتندا دمنندتوو.

۴. کوتنی گور: تئی "نفر نفر نفر"

یکک ل گرنگترین و کاریگرترین بشکانی برگه‌کم، پیوندی سینده ی لگگ ژن جوانی ففباز "نفر نفر نفر". ئم ئافر ت دببت هی ئوی سینده ه موو سروت و سامانی باوکی و تانانت گگی دایک و باوکیشی بفرشت و ل کتاییدا هیچی ب نمنندتوو.

پسامی ئم بش: نشان‌دانی لاوازیی مرر فف ل برردم ئارزووکانیدا. سینده لبردا ه موو شتک لدست ددات و دگات "سفر"، ئمش دببت هی ئوی ل میسر هببت و گشت گورکانی ب جیهان دست پ بکات.

۵. کارکترری "کاپتا": چاوی استی

کاپتا، ک کیلای سینده ی بام ل استیدا هاوو و اوژکاریتی، یکک ل جوانترین کارکترکان. ئو نوئندرایتی "عقی پراکتیکی" و "برژووندی" دکات. کاپتا همیش سینده ل خیا فلسفییکانی دهنندت خواروو ب ناو واقع.

خا فلسفییکانی برگه‌کم:

مرق ناگگت: نووسر لیم برگه‌وو دست پددکات ب چپاندنی ئو بیرککی ک سروشتی مرق (چاوچندکی، خشویستی، جنگ، دسماتخوازی) ل ه موو سردد مکاندا وک یکک.

بـهـودـیـیـی ژـیـان: سـیـنـهـهـه لـم بـرـگـهـه دـا دـگـاتـه ئـو بـهـوـایـی کـه
هـوـدـانـی مـرـقـه بـه گـهـهـهـه یـنـی جـیـهـان زـهـر جـار بـه شـکـسـت کـه تـایـی دـت، وـه
چـن خـوـنـه کـانـی ئـخـنـاتـن دـبـنـه هـهـی وـهـرـانـی.
پـزـیـشـکـی وـهـک نـارـدـن: سـیـنـهـهـه دـبـیـنـت کـه زـانـسـت (پـزـیـشـکـی) زـهـر جـار لـه
خـزـمـت دـسـهـهـه تـدـایـه نـهـک خـهـهـه، ئـمـهـش دـبـتـه کـه شـهـهـه یـهـه کـی وـیـژـدـانـی
گـهـهـهـه بـهـی.